

Mapu turistických okružných trás v lesoparku mesta Banská Bystrica - Laskomerská dolina Vám prinášajú mesto Banská Bystrica v spolupráci s Mestskými lesmi s. r. o. Banská Bystrica, časopisom Cestovateľ a Komisiou značenia KST Banská Bystrica. Mesto Banská Bystrica naplnia vydaním máp svoju úlohu z Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta na roky 2007-2013 skvalitniť život občanov a návštevníkov mesta budovaním turistických chodníkov.

Lesný majetok mesta Banská Bystrica

Mesto Banská Bystrica dostalo lesný majetok podľa výsadnej listiny kráľa Bélu IV. z roku 1255. Tieto lesy boli slobodne užívané do r. 1573, kedy Maximiliánovým baníckym poriadkom boli všetky lesy rezervované pre štátne baníctvo. Mesto sa súdilo so štátnou mocou až do roku 1869, kedy dostalo právo držby späť od štátu. Ďalšie zoštátnenie nasledovalo v r. 1950 a navrátenie lesného majetku mestu bolo vykonané v r. 1993.

Od roku 1995 hospodária na lesnom majetku mesta Mestské lesy s. r. o. Banská Bystrica na celkovej výmere porastovej pôdy 7240 ha v nadmorskej výške od 340 m n. m. do 1498 m n. m.

Lesné porasty sa nachádzajú v Slovenskom rudohorí, Starohorských vrchoch, Kremnických vrchoch a Veľkej Fatre. Pokrývajú ich zväčša prirodzené zmiešané lesy s podielom ihličnatých drevín 36 % (smrek, jedľa, borovica, tis) a listnatých drevín 64 % (buk, javor, jaseň, brest, lipa).

Cieľom hospodárenia Mestských lesov je dosiahnutie trvalo udržateľného obhospodarovania lesov, preto sa zúčastnilo v regionálnej certifikácii lesov podľa zásad SFCS a je držiteľom osvedčenia, že Mestskými lesmi obhospodarovany majetok je súčasťou certifikovaného regiónu Banská Bystrica - Zvolen. Predmetom činnosti je obhospodarovanie lesov, obchod s drevom, ubytovacie služby a budovanie mestského lesného parku.

Celkovo je na území Mestských lesov s. r. o. vyhlásených 8 maloplošných chránených území zameraných na ochranu tisu obyčajného, tetra hlučáňa, čelade vstavačovitých, zachovalých klimaxových spoločenstiev Kremnických vrchov, duba plstnatého. Ďalej je tu kultúrna pamiatka drevený vodný žlab z 19. storočia a veľkoplošné chránené územie NP Veľká Fatra. Hlboké doliny, neprístupné zachovalé lesné celky poskytujú prirodzené podmienky pre život druhovo pestrej skladby rastlín a živočíchov napr. medveď hnedý, rys ostrovid, vlk dravý, jeleň európsky, orol skalný, bocian čierny, mlok vrchovský, karpatský a obyčajný.

Mesto Banská Bystrica má záujem o to, aby jeho občania mali kvalitný život a preto chce pre nich zabezpečiť aj to, aby po práci mohli relaxovať v príjemnom a zdravom prírodnom prostredí. Realizuje to budovaním lesoparkov. V období rokov 1976 až 1995 bol mestský lesopark budovaný len v minimálnom rozsahu a to len údržbou existujúcich turistických chodníkov. V ostatnom období sa urobilo podstatne viacej a v roku 2007, v rámci skvalitňovania služieb pre občanov mesta, zrealizovali Mestské lesy v lokalite Laskomer vyznačenie prímestských turistických chodníkov vo forme miestneho značenia v rozsahu 50 km.

Zásady bezpečného pohybu po prímestských lesoch:

1. Vyberte si túru primeranú vašej zdatnosti.
2. Počas túry sa držte značených chodníkov.
3. Pri pohybe v teréne Vás informujú o vzdialenosti a smere smerovníky.
4. Miestne značenie je v plnom rozsahu použiteľné len v období bez snehovej pokrývky.

a vyrábala sa z nich pušný prach. Posledný z majiteľov mlynov, keď bane stratili záujem o výrobu takéhoto pušného prachu, podpálil posledných sto sudov. Výbuch zničil všetky mlyny a kroniky píšu aj o zbieraní zvyškov ľudí z korún stromov.

Dolina sa v 19. storočí stala známa pestovaním ovocia, najmä jablák. Vyzárali ich až do Budapešti, kde bol o zdravé ovocie z Laskomera veľký záujem. V zime sú tu totiž silné mrazy, škodcovia vymrznú a tak je i dnes v doline zdravé ovocie aj bez chemického ošetrovania.

Laskomerská dolina je už približne sto rokov známa ako miesto, kam sa chodí na výlety. V roku 1921 kroniky písal, že je to obľúbené miesto chudobnejších Bystričanov, ktorí si tam chodili variť guláš a robiť živánske. Tí bohatší chodili na korzo do kúpeľov Sliač.

Pramene pitnej vody a vôbec, kvalita vody, tu majú veľmi dobrú povest. Slovenský spisovateľ Gustáv Zechenter Laskomerský prijal svoje umelecké meno podľa tejto doliny. Vo svojom životopise spomínal na zážitok z detstva, z 1. polovice 19. storočia, keď spolu s kamarátmi niečo vyparalil a za trest musel doniesť v kandličke dobrú vodu z Laskomerskej doliny.

Laskomerský vodovod

Bol vybudovaný v rokoch 1894 - 1896 zachytením 21 prameňov. 13 z nich v Jazvečej a Drieňovej doline pre privádzač „Hornú štreku“. Ostatné v doline Biela Hlina a Laskomer pre privádzač „Dolnú štreku“. Vodovod zároveň obsahoval starú časť centra s 9000 obyvateľmi. Tento vodovod umožnil postaviť na Hlavnom námestí monumentálny vodomet, ktorý možno vidieť na pohľadniciach od roku 1900. Laskomerský vodovod bol jediným verejným vodovodom v meste až do roku 1950.

Podlavice

Podlavice (nem. Olersdorf) je mestská časť Banskej Bystrice. Prvá zmienka o tomto sídle pochádza zo 14. storočia. Kedysi to bola samostatná obec, dnes je súčasťou Banskej Bystrice. Sídlisko sa čoraz viac rozrastá. V dnešnej dobe majú Podlavice vlastnú poštu, supermarket, nový kostol a multifunkčný dom vo výstavbe. Renovovala sa aj miestna zvonica. Táto príjemná mestská lokalita ponúka možnosti vychádzok do prírody (napr.

Zoznam a charakteristika okružných trás Podlavice – Laskomer

Trasa Laskomer 1 Podlavice - Ravasky - Lackov grúň - Laskomer (červená)			
Miesto	Nadmorská výška (m)	Vzdialenosť (km)	Približný čas (hod)
Podlavice	400	–	–
Buliková	695	3,9	1:15
Riečanské sedlo	756	1,4	0:25
Ravasky	810	1,7	0:30
Košariská	725	2,0	0:30
Lackov Grúň	580	2,0	0:30
Križovatka	435	1,0	0:20
Laskomer	385	1,6	0:20
Prevýšenie/ spolu	409	13,6	3:50

Trasa Laskomer 2 Podlavice - Ravasky - Zvončovo - Laskomer (modrá)			
Miesto	Nadmorská výška (m)	Vzdialenosť (km)	Približný čas (hod)
Podlavice	400	–	–
Pod Bulovským	600	1,7	0:35
Buliková	700	1,5	0:35
Riečanské sedlo	756	1,4	0:25
Ravasky	810	1,7	0:30
Zvončovo	650	1,2	0:25
Odbočka vysieláč	615	1,0	0:25
Laskomer	385	1,6	0:25
Prevýšenie/ spolu	410	11,1	3:20

Trasa Laskomer 3 Podlavice - Košariská - Ravasky - Hámorská - Laskomer (zelená)			
Miesto	Nadmorská výška (m)	Vzdialenosť (km)	Približný čas (hod)
Podlavice	400	–	–
Biela Hlina	500	3,0	1:00
Košariská	725	1,5	0:25
Ravasky	810	2,0	0:35
Hámorská	525	1,5	0:30
Križovatka	435	1,2	0:20
Laskomer	385	1,6	0:20
Prevýšenie/ spolu	410	10,8	3:10

Trasa Laskomer 4 Podlavice - Košariská - Ravasky - Hámorská - Laskomer (žltá)			
Miesto	Nadmorská výška (m)	Vzdialenosť (km)	Približný čas (hod)
Podlavice	400	–	–
Podlavické výmole	510	1,5	0:35
Buliková	700	2,7	0:45
Košariská	725	1,0	0:15
Ravasky	810	2,0	0:35
Hámorská	525	1,5	0:30
Laskomer	385	2,7	0:35
Prevýšenie/ spolu	410	11,4	3:15

Laskomerská dolina, Pavelcovo). Nedaleko Podlavíc sa nachádza obec Tajov (cca 1,5 km), ktorá ponúka širokú škálu rekreácie a pamätné domy J. G. Tajovského a M. Murgaša.

Podlavické výmole

Objekt „Podlavické výmole“ (zalesňovanie spustnutých plôch), je výrazným príkladom likvidácie pôvodných ekosystémov človekom v období XVII. a XVIII. storočia. Lesníci úspešne, ale veľmi nákladne prinavrátili produkčné a mimoprodukčné schopnosti daného stanovišta tým, že tam vysadili les v priebehu uplynulých 100 rokov. Podrobné info na informačnej tabuli.

Chránený areál Podlavické výmole

Chránený areál vyhlásený v roku 1998 za účelom ochrany prirodzeného výskytu 19 druhov vstavačovitých rastlín.

Prírodná rezervácia Úňadovo

Prírodná rezervácia vyhlásená v roku 1988 za účelom ochrany prirodzeného výskytu dreveniny tis obyčajný - Taxus baccata L. Na výmere 3,58 ha sa vyskytuje vyše 200 ks tisov.

Úňadovský tis - chránený strom.

Asi 300 ročný chránený strom s priemerom 52 cm.

Okružná trasa Laskomer 1 Laskomer - Lackov grúň - Laskomer (modrá)			
Miesto	Nadmorská výška (m)	Vzdialenosť (km)	Približný čas (hod)
Laskomer	385	–	–
Križovatka	435	1,6	0:35
Lackov grúň	580	2,0	0:35
Križovatka	435	1,0	0:15
Laskomer	385	1,6	0:20
Prevýšenie/ spolu	195	6,2	1:45

Hlavné zaujímavosti v priestore Podlavice - Laskomer - Laskomerská Dolina

Biela hlina

Dolina s názvom charakterizujúcim to, čo voľným okom nevidíte. Pri väčšej povodni dôjde k odnosu povrchových vrstiev a v hĺbke 1 až 2 m pod povrchom sa nachádza biela usadenina - travertín. Vznikla zvetrávaním vápenca a následným usadením v najnižšom bode doliny.

Čmelová

Kopec s nadmorskou výškou 843 m n. m. Počas oslobodzovania Banskej Bystrici tu bola zakopaná Rumunská armáda, ktorá ostreľovala ustupujúcu Nemeckú armádu cez Harmaneckú dolinu. Vzajomným delostreleckým ostreľovaním došlo k poškodeniu porastov v Laskomerskej doline. Dôkazom je to, že pri poreze vyťažených stromov dochádza k poškodeniu pil črepinami so striel, ako aj k nálezu nevybuchnutej munície.

Hámorská dolina

Názov doliny má pravdepodobne pripomínať blízkosť medeného hámru. Banskobystrický medený hámor dodával upravenú med Kremnici na legovanie, t. j. upravovanie rýdzosti strieborných i zlatých mincí, už krátko po svojom vzniku koncom 15. storočia a bol umiestnený v ústí doliny Laskomer. Na ľavej strane Hámorskej doliny boli partizánske bunkre a zemljanky, kde sa schovávali Podlavičania pred Nemcami, ktorí ich chceli použiť na nútené práce.

Lackov grúň

Na jeho severnej strane boli počas 2. svetovej vojny partizánske bunkre.

Laskomerská dolina

Laskomerská dolina bola v minulosti známa aj ťažbou nerastných surovín. V doline bola baňa Spasiteľ, v ktorej sa ťažili drahé kovy a meď. Laskomerský potôčik pretekajúci dolinou je dodnes zlatonosný. V čase najväčšej baníckej slávy Banskej Bystrice slúžil potôčik v Laskomerskej doline na pohon mlynov, v ktorých sa mleli suroviny

MIESTNE TURISTICKÉ TRASY V REKREAČNEJ ZÓNE PODLAVICE - LASKOMER

MIERKA 1 : 20 000
EKVIDIŠTANTA 5 M

